

Sygn. akt III PK 28/17

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa D.M.

przeciwko Granicznemu Inspektoratowi Weterynarii w D.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 13 lipca 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 1.980 zł (jeden tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w L. na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 23 grudnia 2014 r. zmienił zaskarżony wyrok i przywrócił D.M. do pracy w Granicznym Inspektoracie Weterynarii w D. na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz zasądził od pracodawcy kwotę 8.700 złotych (osiem tysięcy siedemset złotych) tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz kwotę 4.159,92 złotych (cztery tysiące sto pięćdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód był zatrudniony w Granicznym Inspektoracie Weterynarii w D. w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę. Dnia 29 stycznia 2014 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w C. zastosował wobec powoda środek zapobiegawczy w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych. Graniczny Inspektorat Weterynarii w D. poinformował powoda, iż z dniem 29 stycznia 2014 r. została wstrzymana mu wypłata wynagrodzenia w związku z zastosowanym środkiem zapobiegawczym, a dnia 31 marca 2014 r. rozwiązał z powodem umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu usprawiedliwionej nieobecności w pracy trwającej dłużej niż jeden miesiąc, polegającej na zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych. Sąd Rejonowy uznał, iż pracodawca prawidłowo jako podstawę prawną swojego oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy wskazał art. 53 § 1 pkt 2 k.p. Powód jako pracownik służby cywilnej podlegał bowiem, w zakresie trybu rozwiązania umowy o pracę, przepisom Kodeksu pracy.

Sąd Okręgowy podzielił w całości ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, zaś ocenę prawną uznał za nieuzasadnioną. Opierając się na poglądzie Sądu Najwyższego przyjął, iż nieświadczenie przez pracownika, członka korpusu służby cywilnej pracy przez trwający dłużej niż jeden miesiąc okres nieobecności spowodowanej zastosowaniem wobec niego na podstawie art. 276 k.p.k. środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych nie może stanowić podstawy do rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 53 § 1 pkt 2 k.p. W konsekwencji przywrócił powoda do pracy w Granicznym Inspektoracie Weterynarii w D. na poprzednich warunkach pracy i płacy oraz zasądził na jego rzecz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. W ocenie Sądu Okręgowego do oceny żądania powoda zasądzenia wynagrodzenia za pracę należnego za luty i marzec 2014 r. zasadne było zastosowanie art. 68 ust. 1 zdanie drugie ustawy o służbie cywilnej, dotyczącego wynagrodzenia przysługującego w przypadku zawieszenia stosunku pracy z powodu tymczasowego aresztowania. Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 53 § 1 pkt 2 k.p., art. 56 § 1 k.p. w związku z art. 8 k.p., art. 57 § 1 k.p., art. 80 k.p., art. 70 pkt 6 ustawy o służbie cywilnej oraz na naruszeniu przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy: art. 321 k.p.c., art. 477¹ k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na zaistnienie przesłanki statutowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. - oczywistej zasadności zarzutów dotyczących naruszenia przez Sąd Odwoławczy przepisów prawa materialnego oraz z uwagi na istnienie potrzeby rozstrzygnięcia istniejącego w sprawie zagadnienia prawnego, poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy w przypadku przypisania pracownikowi zawieszonemu postanowieniem prokuratora w czynnościach służbowych uprawnień pracownika tymczasowo aresztowanego, a więc *de facto* zrównania ich uprawnień zarówno w zakresie rozwiązania stosunku pracy jak i prawa do wynagrodzenia zasadnym jest przyjęcie na podstawie art. 9 ustawy o służbie cywilnej, że umowa o pracę z pracownikiem służby cywilnej wygasa z mocy prawa wraz z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy również z uwagi na zastosowanie wobec niego środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w obowiązkach służbowych oraz czy w tym okresie pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powinno polegać na sformułowaniu tego zagadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Musi być to zagadnienie nowe i nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie sądowym (T. Ereciński, [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, red. T. Ereciński). Jeżeli zagadnienie prawne było już przedmiotem

wypowiedzi Sądu Najwyższego, skarżący powinien wykazać, że wystąpiły okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934; z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383). Przedstawiona przez skarżącego kwestia była już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy. W uchwale z dnia 10 grudnia 2015 r., (III PZP 7/15, OSNP 2016 nr 8, poz. 99) wskazano, że kierując się wnioskowaniem *a maiori ad minus* unormowaniem regulującym sytuację najbardziej podobną do sytuacji związanej z zastosowaniem środka zapobiegawczego z art. 276 k.k. jest art. 68 ustawy służbie cywilnej. Normę tę w zakresie dalszego bytu stosunku pracy pracowników służby cywilnej niebędących urzędnikami uzupełnia art. 66 § 1 k.p. w związku z art. 9 ust. 1 i 74 ustawy o służbie cywilnej. Sąd Najwyższy stwierdził, że w takim przypadku umowa o pracę wygasa z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy, chyba że pracodawca rozwiązał wcześniej bez wypowiedzenia umowę o pracę z winy pracownika. Wygaśnięcie stosunku pracy stwierdza dyrektor generalny urzędu.

Nadto zauważyć należy, że sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis nr 1508600). Jedynym przepisem wskazanym przez skarżącego, odnoszącym się do sformułowanego zagadnienia prawnego, jest art. 9 ustawy o służbie cywilnej. Zauważyć należy, że przepis ten stanowi jedynie ogólne odesłanie do kodeksu pracy w sprawach nieunormowanych w ustawie i sam w sobie nie zawiera regulacji dotyczącej wygaśnięcia stosunku pracy czy obowiązku wypłaty wynagrodzenia. Również w tym zakresie skarżący nie sprostął zatem wymogom związanym ze sformułowaniem istotnego zagadnienia prawnego.

Chybiony jest również zarzut oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Ujęta

w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie występuje oczywista zasadność zarzutów dotyczących naruszenia przepisów prawa materialnego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 53 § 1 pkt 2 k.p. wskazać należy pogląd zaprezentowany w przywołanej wyżej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2015 r. (III PZP 7/15, OSNP 2016 nr 8, poz. 99), iż nieświadczenie przez pracownika - członka korpusu służby cywilnej pracy przez trwający dłużej niż jeden miesiąc okres nieobecności spowodowanej zastosowaniem wobec niego na podstawie art. 276 k.p.k. środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w czynnościach służbowych nie może stanowić podstawy do rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 53 § 1 pkt 2 k.p. Pogląd ten spotkał się również z aprobatą w doktrynie (A. Rzetecka-Gil, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2015 r., III PZP 7/15, LEX 2016).

Ocena, czy w konkretnym wypadku ma zastosowanie norma art. 8 k.p., mieści się w granicach swobodnego uznania sędziowskiego, po uwzględnieniu całokształtu okoliczności faktycznych konkretnej sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2015 r., II PK 172/14, LEX nr 1936718). Sfera ta w ramach postępowania kasacyjnego może podlegać kontroli tylko w przypadku szczególnie rażącego i oczywistego naruszenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2014 r., II PK 193/13, LEX nr 1495939). Skarżący wskazuje, że o sprzeczności przywrócenia do pracy z zasadami współżycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa świadczyć ma „czyn karalny, jakiego miał się dopuścić powód w związku ze świadczeniem pracy, będący zachowaniem

wyjątkowo nagannym i nacechowanym nasileniem złej woli”. Tymczasem z uzasadnienia skargi wynika, że postępowanie karne względem skarżącego nadal się toczy, co wyklucza możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność spowodowaną naruszeniem art. 8 k.p.

Przywrócenie powoda do pracy z uwagi na naruszenie przez pracodawcę art. 53 § 1 pkt 2 k.p. skutkowało również zasądzeniem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Oba roszczenia pozostają bowiem ze sobą w związku. Według skarżącego zrównanie prawa pracownika zawieszonego w obowiązkach służbowych postanowieniem prokuratora z prawami pracownika tymczasowo aresztowanego powinno skutkować niezasądzeniem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Skarżący nie wskazał jednak podstawy prawnej swoich twierdzeń (w szczególności nie stanowi jej art. 57 k.p.), stąd prezentowane stanowisko wymyka się ocenie.

Zarzut naruszenia art. 80 k.p. łączy się ze sformułowanym przez skarżącego istotnym zagadnieniem prawnym, bowiem obie podstawy dotyczą możliwości zasądzenia na rzecz powoda wynagrodzenia za pracę. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że jeżeli skarżący wskazuje na przepisy prawa materialnego, których stosowanie w praktyce wywołuje rozbieżności, czy też przepisy prawa wymagające wykładni, to z natury rzeczy nie mogą one równocześnie przemawiać za oczywistością skargi kasacyjnej. Co jest sporne nie może być oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, LEX nr 2159122; z dnia 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, LEX nr 1771724). W rozpoznawanej sprawie formułując zagadnienie prawne skarżący wskazał jedynie na naruszenie art. 9 ustawy o służbie cywilnej, niemniej jednak zmierza on do uzyskania odpowiedzi, czy przepis ten uzasadnia zachowanie przez pracownika prawa do wynagrodzenia w okresie 3-miesięcznej nieobecności w pracy spowodowanej zastosowaniem środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w obowiązkach służbowych. Z art. 80 k.p. wynika z kolei prawo pracownika do wynagrodzenia za czas nieświadczenia pracy, gdy przepis prawa pracy tak stanowi.

Ostatni ze wskazanych zarzutów, dotyczący niezastosowania w sprawie art. 70 pkt 6 ustawy o służbie cywilnej, jest niezasadny z uwagi na krąg podmiotów,

których dotyczy. Znajduje on bowiem zastosowanie jedynie do członków korpusu służby cywilnej będących urzędnikami, a nie pracownikami służby cywilnej.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

as